

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3104/2016. (V. 24.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.239/2014/7. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.042/2015/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Szank Község Önkormányzat (6131 Szank, Béke u. 33., a továbbiakban: indítványozó) képviselőjében eljárva egyéni ügyvéd terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó önkormányzat 2011-ben úgy határozott, hogy racionalizálja a közoktatási feladatokat, és ennek jegyében a korábbi 22 fő helyett 19,5 fő pedagógusi létszámot határozott meg az általa fenntartott általános iskola és óvodában (a továbbiakban: munkáltató). E döntés eredményeképp 2011. július 27-én – 2012. február 29-éi hatállyal – felmentéssel megszüntették az egyik pedagógus közalkalmazotti jogviszonyát, aki 2011. augusztus 31-én keresetet nyújtott be a bírósághoz, kérve a felmentés jogellenességének a megállapítását. Az első fokon eljáró Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.653/2011/46. szám alatt 2013. május 22-én ítéletet hozott, amelyben megállapította, hogy a munkáltató jogutódja (a per alperese) jogellenesen szüntette meg a pedagógus (a per felperese) közalkalmazotti jogviszonyát. A per folyamán ugyanis – 2012. szeptember 1-vel – a munkáltató jogutódlás okán megszűnt, az indítványozó a fenntartói jogokat a Kiskunhalasi Református Egyházközségnek adta át, aki a fenntartásában lévő Kiskunhalasi Református Kollégium Központi Általános Iskolájába integrálta a korábbi munkáltatót. A jogutódlásról az indítványozó és az egyházközség 2012. május 29-én állapodtak meg, a megállapodás 8. pontja rögzítette, hogy a 2012. augusztus 30-ig keletkezett jogok és kötelezettségek, a jogi eljárások és követelések a megszüntető szervezetet (azaz az indítványozót) terhelik. Az indítványozó fellebbezése nyomán, a másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék 2013. november 14-én kelt, 3.Mf.20.940/2013/3. számú végzésével az I. fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.
- [3] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy a per alperese eredetileg a munkáltató volt, a per során azonban a felperes a jogutód Kiskunhalasi Református Kollégium Központi Általános Iskolát is perbe vonta. A felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, ám azt a Kúria Mfv.II.10.209/2014/2. számú végzésével hivatalból elutasította, arra hivatkozással, hogy a törvényszék végzése nem tekinthető az ügy érdemében hozott végzésnek, ezért ellene felülvizsgálatnak nincs helye.
- [4] A felperes végül 2014. január 22-én az indítványozót jelölte meg alperesként, majd kérte a Kiskunhalasi Református Kollégium Központi Általános Iskola elbocsátását a perből, ez utóbbi kérelemnek a bíróság a 6.M.556/2013/8. számú végzésével helyt is adott.
- [5] A megismételt eljárásban a felperes keresetét fenntartotta. Az indítványozó azonban módosította ellenkérelmét, mivel álláspontja szerint a felperes kötelezettsége ellenére nem a megfelelő alperest jelölte meg a perben. A jogutódlásról 2012. szeptember 1. körül tájékoztatást kapott, ugyanakkor a munkáltatói döntéstől számított 30 napon belül lett volna lehetősége a helyes alperes megjelölésére. Az indítványozó azt is kifogásolta, hogy a Kecskeméti Törvényszék végzése olyan indokolást és kioktatást tartalmazott, amelyet a bíróság nem tehetett volna meg.
- [6] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapította, hogy a bíróság helyesen járt el, mivel a perben elő kell segíteni, hogy a felperese helyesen jelölje meg, hogy kivel szemben kíván igényt érvényesíteni. Emiatt tájékoztatni kellett a felperest arról, hogy igényét az indítványozóval szemben érvényesítheti. A megismételt eljárásban 2014. november 24-én kelt 3.M.239/2014/7. számú ítéletében a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megállapította, hogy az indítványozó jogellenesen szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát. A fellebbezés folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.042/2015/3. számú – 2015. márcs-

cius 5-én kelt – ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatásnak minden tekintetben eleget tett, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 64. § (2) bekezdésében foglaltak helytálló alkalmazásával nyújtott tájékoztatást a felperesnek arról, hogy igényét a megszüntető szervezettel szemben érvényesítheti. A tájékoztatás szükségszerűségével kapcsolatban pedig arra mutatott rá a törvényszék, hogy bár egyértelmű, hogy a jogutódlás bekövetkezett, azaz 2012. szeptember 1-től a korábbi munkáltató megszűnt és az iskola fenntartója a Kiskunhalasi Református Egyházközség lett, azonban a jogutódlásról szóló megállapodás 8. pontja alapján az ezt megelőzően keletkezett jogok és kötelezettségek vonatkozásában az indítványozót – mint megszüntető szervezetet – kell anyagi jogi szempontból jogutódnak tekinteni. A törvényszék megállapította továbbá, hogy a jogutódlásra a peres eljárás során került sor, így a keresetindítási határidő elmulasztása fogalmilag kizárt.

- [7] 2. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, kérve a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.042/2015/3. számú ítélete – a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.239/2014/7. számú ítéletére is kiterjedő hatályú – alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok a tárgyi ügyben helytelenül értelmezték a Pp. 64. § (2) bekezdését, abból ugyanis nem vonható le az a következtetés, hogy a bíróság tájékoztatni lett volna köteles a felperest arról, hogy a potenciális alperesek közül ki ellen terjessze elő keresetét. A felperes felelőssége lett volna annak értékelése, hogy a jogutódlást követően ki ellen kell megindítani a pert. A bíróságok beavatkozása nyomán súlyosan sérültek az indítványozó Alaptörvényben és Pp.-ben „rögzített garanciális (alap)jogai”. A Kecskeméti Törvényszék ráadásul nem adta indokát és jogszabályilag is alátámasztott magyarázatát, hogy miért adott vitatható tartalmú tájékoztatást a felperesnek. Az indítványozó szerint a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.940/2013/3. számú végzésével abba a helyzetbe hozta a felperest, hogy a kereset előterjesztését követő majdnem három év elteltével alperesként jelölhette meg a perben egyébként nem szereplő indítványozót, ahelyett, hogy a perbeli legitimitáció hiánya miatt elutasította volna a keresetet.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírósági határozatok sértik az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdését [törvény előtti egyenlőség, hátrányos megkülönböztetés tilalma], XXIV. cikk (1) bekezdését [tisztességes hatósági eljáráshoz való jog], 28. cikkét [bírói jogértelmezés alkotmányos keretei], a Pp. 2. § (1) és (4) bekezdését, 64. § (2) bekezdését.
- [10] 3. Az Abtv. 56. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [11] 3.1. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerint az Alkotmánybírósági eljárás megindítására irányuló indítvány – többek között – akkor határozott, ha a kérelmező egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmét, illetőleg megindokolja, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [12] Tárgyi ügyben az indítványozó csak állította az alaptörvény-ellenességet, de egyáltalán nem adta indokát annak, hogy a támadott bírói döntések révén miért sérültek az Alaptörvény általa megjelölt rendelkezései, így az indítvány határozott kérelmet nem tartalmaz, azaz nem felel meg a befogadhatóság formai feltételeinek.
- [13] 3.2. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítvány a formai hiányosságon túl a befogadhatóság tartalmi feltételeinek sem felel meg, hiszen egyértelműen a bírói jogértelmezést, annak jogszabálysértő voltát sérelmezi. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bírói döntéseknek azonban kizárólag az alkotmányosság szempontú vizsgálata tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panaszra, mivel így az Alkotmánybíróság burkoltan ugyan, de negyedfokú bírósággá válna [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]].

- [14] 3.3. Az Alkotmánybíróság a fentiekben foglaltakra tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság Ügyrendje 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. május 17.

Dr. Juhász Imre s. k.,
megbízott tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1811/2015.

